

Tudeng astub kõrghariduse varbale

Eesti Üliõpilaskondade Liit (EÜL), kuhu kuuluvad Eesti suuremate ülikoolide tudengi-esindused, peab oma ülesandeks olla omamoodi vahelülis üliõpilase ja riigi vahel.

Enamikule tudengitele seostub EÜL vaid rahvusvahelise üliõpilaspileti ja traditsiooniliste kevadpäevadega. Kas üliõpilasmavalitsus on vaid pelgalt illus visioon või reaalsus, arutlevad EÜL-i juhatuse liikmed Lauri Kõöp ja Lembit Uiibo.

Tudeng on oma loomult laisk ega lähe niisama lihtsalt pühapäeva hommikul valimisurnide juurde, tõdevad üliõpilaslapsed. Üliõpilasesindust käib tavaliselt valimas küllaltki väike ja enesekeskne ringkond – keskmiselt 20 protsenti tudengeist. "Ega teiste riikide tudengid ole aktiivsemad," rahustab Lauri Kõöp.

Spagetiportsjon meelitab valima

Tudengi ühiselamust või erakast välja meelitamiseks on proovitud igasugu nippe. On pakutud õlut, banaane, korraldatud rockkontserte. Lauri Kõõbile meenuvad valimised, kus tudengitele jagati spagette, millele valati lisandiks suurest kolmeliitrisest potsikust tomatipastat. "Iseenesest igati humaanne ja teretulnud tegu, mis vastab vaese ja alati näljase üliõpilase prototüübile," leiavad Lauri Kõöp ja Lembit Uiibo. Nad lisavad, et populaarsus tudengite seas pole kunagi olnud EÜL-ile omaette eesmärk. "Kui mõni üliõpilane tahab, leiab ta meid alati üles oma üliõpilaskonna kaudu. Tähtis on, et valitsusasutused võtaksid meid kui üliõpilaste esindajaid," leiab Lauri Kõöp.

Vastuseis õppemaksule ühendab

Põhikirja järgi on EÜL mittepoliitiline noorteorganisatsioon. Kuid on küsimusi, näiteks õppemaksu kehtestamine, mil poliitiline sekkumine on mõõdapääsmatu. "Kas ja kuidas riik peaks finantseerima haridust, on poliitiline küsimus, mis määrab otseselt üliõpilase saatust," kinnitab Lembit Uiibo. "Poliitiline maastik on aga veel nii segane, et me pole suutnud otsustada, millise parteiga koostööd teha." Seejuures on EÜL paratamatult oma-moodi poliitikute kasvulava. Suurem osa endisest juhatusest on siirdunud poliitikasse ja kandideerivad kohalikel valimistel.

Eesti Üliõpilaskondade Liidu juhatuse liikmed Lauri Kõöp ja Lembit Uiibo peavad oluliseks, et valitsusasutused suhtuksid nende organisatsiooni kui üliõpilasesindusse.

Igivana Tallinna ja Tartu ülikoolide vastuseis on pisut märgatav ka EÜL-is. Tartu Ülikool on organisatsioonis domineerinud selle algusaastatest peale, Tallinna Tehnikaülikool seevastu pole eriti juhatusse pürginud, kuid on alati teinud oma tööd kulaarides.

"Eraülikoolides tegelevad inimesed rohkem oma tööga, mõnes pole omavalitsust moodustatudki," tõdeb Lembit Uiibo, kes EÜL-is esindab LEX-i eraülikooli. Eelmisest aastast on juhatuses esindatud üks eraülikoolide esindaja.

Vaatamata ülikoolide erinevustele on EÜL rahumeelne ja konservatiivne, üksteise vastu kiusu pärast ei hääletata. "Peab olema väga intrigeeriv küsimus, et tekiks vastasleerid," leiab Lauri Kõöp. Kuigi võimalik õppemaks puudutab otseselt ainult riigiülikoolide tudengeid, on EÜL ühehäälselt selle vastu. Samuti on kõikide üliõpilaste huviks see, et

säiliks sõidusoodustused ühistranspordis.

Olenemata õppeasutuse liigist ja vormist on hariduse kvaliteet probleem, mis otseselt puudutab kõiki üliõpilasi ja millega tihedalt seostub akrediteerimise küsimustik. EÜL-i seisukoht on, et ühtegi ülikooli, olgu see era- või riiklik kõrgkool, ei tohiks eelistada. "Praegu soositakse selgelt riiklikke ülikooli," leiab Lauri Kõöp. Lembit Uiibo hinnangul on eraülikoolide õpilastele akrediteerimine samuti tähtis, et mõista, mis nende kool väärt on. Eraldi küsimus on, millist ülikooli hakkab tööturg aksepteerima.

Üliõpilasesinduste suhted kõrgkoolide juhtkondadega on normaalsed. Enamik ülikoolide juhtkondi võtab üliõpilasesindusi kui partnereid, sest nad mõistavad, et nii on tudengitega lihtsam suhelda. "Tehnikaülikoolis on aru saadud, et meie ühine eesmärk on hariduse kvaliteet, kinnitab Lauri

Kõöp.

Praeguseks peaksid lahenedud olema ka lahkkelid Tartu Ülikooli juhtkonna ja üliõpilasesinduse vahel. "Kui astud juhtkonna konnasilma peale, reageeritakse vastavalt," nendib Lembit Uiibo.

Eraülikoolid on tema hinnangul hoopis erilises olukorras. "Keegi ei pea ju eraülikooli ainult missioonitundest," tõdeb Lembit Uiibo. "Eraülikooli üliõpilasmavalitsus peaks rõhuma juhtkonna südametunnistusele, et see peale majandusliku kasu mõtleks ka üliõpilastele."

Rekordarv üliõpilaspileteid

Eelmiselt juhatusest võttis EÜL üle segased rahaasjad, mille üksikasjad peaksid päevavalgele tulema üsna pea. Nagu paljudel juhtudel, on ilusad ja üllad ideaalid kokku pörkunud rahaahnusega. "See nüüd mingi

EÜL-i traditsioon küll pole, et raha kaob, aga niisuguseid inimesi, kes on huvitatud teiste arvelt teenimisest, satub igale poole," kommenteerib Lembit Uiibo. EÜL-i praegune juhtkond püüab hoolitseda selle eest, et üliõpilaste raha kõrvale ei läheks.

Isemajandaval organisatsioonil on riigilt võimalik raha taotleda ainult mingi konkreetse projekti jaoks. Eelmisel aastal taotles EÜL riigilt 140 000 krooni üliõpilaste töö- ja korteribörsi jaoks. Eraldatud 10 000 kroonist jäi aga projekti käivitamiseks väheks.

Vaatamata mõningatele tõrgetele ajab EÜL vaikselt oma asju. Selleks õppeaastaks on tellitud rekordiline arv rahvusvahelisi üliõpilaskaarte — 15. Edasi veetakse õppelaenu projekti ja võideldakse transpordisoodustuste eest. Kindlasti jäävad EÜL-i tunnusprojektiks üliõpilaste kevadpäevad.

KAIRE KROOS

RAIGO PAJULA